

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

JOHN UPDIKE

Rabbit se odihnește

Traducere din engleză și note de
VIORICA BOITOR și GEORGE VOLCEANOV

HUMANITAS
fiction

Redactor
RALUCA POPESCU

Coperta
IONUȚ BROȘTIANU

JOHN UPDIKE
RABBIT AT REST

Copyright © 1990 by John Updike

This translation published by arrangement with Alfred A. Knopf, a division of
Random House, Inc.

All rights reserved.

Toate personajele și firmele din această carte sunt fictive și orice asemănare cu persoane
sau locuri reale este o pură coincidență. În Pennsylvania nu există o reprezentanță
Toyota de care autorul să fi avut cunoștință.

Din lipsă de spațiu, mulțumirile pentru permisiunea de a cita din materiale deja
publicate se află la sfârșitul textului.

© HUMANITAS FICTION, 2011, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

021/408 83 73, fax 021/408 83 74

www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30

C.P.C.E. – CP 14, București

e-mail: cpp@humanitas.ro

www.libhumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

UPDIKE, JOHN

Rabbit se odihnește / John Updike; trad.: Viorica Boitor.

trad.: George Volceanov. – București: Humanitas Fiction, 2011

ISBN 978-973-689-422-0

I. Boitor, Viorica (trad.)

II. Volceanov, George (trad.)

821.111(73)-31=135.1

*Rabbit stă întins la soare, deasupra acelei vechi lumi
devenite amintire, bogat, nici capul nu-l doare.*

Rabbit e bogat

*Pentru persoanele indolente, mâncarea
nu este hrană, ci otravă.*

Viața și epoca lui Frederick Douglass

I. FL

La Aeroportul Regional Southwest Florida, pierdut în mulțimea bronzată, însuflețită, ce tocmai a serbat Crăciunul, pe Rabbit Angstrom îl încearcă brusc sentimentul bizar că nu cu fiul său, Nelson, cu Pru, noră-sa, și cu cei doi copii ai lor a venit să se întâlnească, ci cu ceva mult mai sinistru și mai apropiat lui, care plutește nevăzut, gata-gata să aterizeze: propria-i moarte, cu o formă ce amintește vag de cea a unui avion. Senzația asta îi dă fiori mai abități și mai dihai decât aerul condiționat din aerogară. Nu-i de mirare, căci înfruntarea cu Nelson îl face să nu se mai simtă în apele lui de vreo treizeci de ani încoace.

Aeroportul este relativ nou. Se ajunge la el pe Exit 21 de pe Șoseaua Interstatală 75, parcurgând cinci kilometri de autostradă care, cu toți palmierii piperniciți și cu iarba prea verde de pe margine, tunsă scurt de tot, nu pare să ducă nicăieri. Nu există nici panouri publicitare, nici firme amplasate lângă șosea, numai bine ca să-și facă reclamă, nici case din acelea scunde, cu acoperișuri termoizolante din țiglă albă, care se construiesc pe-aici la hectar. Ai impresia că n-ai luat-o pe unde trebuie. Un Chevrolet Camaro roșu decapotabil, nerăbdător, dă năvală în oglinda retrovizoare.

— Harry, nu-i nici o grabă. Oricum ajungem devreme.

Asta i-a zis Janice, nevastă-sa, în drum spre aeroport. Ce l-a enervat a fost tonul tolerant, grijuliu, pe care-i vorbește ea în ultimul timp, de parcă s-ar fi senilizat înainte de vreme. S-a uitat la ea, cum își dă după ureche o șuviță rebelă de păr grizonat ce-i flutura pe fețișoara arsă de soare, smeadă, încăpățânată.

— Iubito, asta mai are puțin și dă peste noi, i-a explicat el trecând pe banda din dreapta, și acul vitezometrului a poposit sub o sută de kilometri la oră.

Camaro-ul decapotabil i-a depășit în goană, la volan era o negresă, o gagicuță cu pielea ciocolatie, cu o pălărioară gri, de fetru, de

stewardesă, cu bărbia și buzele proeminente – nu l-a învrednicit nici măcar cu o privire aruncată cu coada ochiului. Și chestia asta l-a bășicat. Privite din spate, portbagajul și bara de protecție ale Camaro-ului au un design de zici că arată ca o gură cu două buze groase, metalice, ce parcă îți fac „șșșt”. Pesemne că acesta a fost momentul în care Harry a simțit că-i intră un morcov.

Când, în sfârșit, zărește aerogara, constată că aceasta e o clădire albă, scundă și lungă, zici că-i versiunea mai mare a clinicilor înfierbântate de soare – clinici de stomatologie, chiropractică, artrită, cardiologie, legale, medico-legale – și înșirate pe bulevardele acestui stat american dedicat celor vârstnici. Îți lași mașina într-o parcare situată la doar câțiva pași de ușa glisantă cu geamuri fumurii: statul te dădăcește la tot pasul. Sus, la etaj, sălile de așteptare de la sosiri sunt lungi, scunde și capitonate cu păslă în tonuri gri, de bun-gust, ca și pălărioara stewardesei cu nasul pe sus, cu o muzică de fundal a cărei prezență n-o conștientizezi decât atunci când cobori din lift sau când dentistul își oprește freza. Orchestră de coarde, fără soliști vocali, genul de muzică ignorată, de regulă, de toată lumea, un fel de covor fermecat menit să acopere liniștea ce te-ar putea duce cu gândul la moarte. Aceste săli scunde, lungi, mobilate cu gust care, asemenea autostrăzii, nu sunt deloc invadate de reclame, îi amintesc de ceva. Țevi de aer condiționat, își zice el la început, apoi cripte. Sunt spații futuristice aidoma acelor tuneluri pătrătoase care, printr-un truc al camerei de filmare, intră într-o accelerație de ordinul warpilor ca să ne sugereze călătoria de la o stea la alta. 2001: oare o să-l mai apuce? O atinge pe Janice, care-i așezată lângă el, pe bumbacul alb, transpirat al rochiei ei de tenis, în dreptul taliei, să-și alunge senzația subită a sfârșitului iminent. Talia i s-a mai îngroșat, nu mai e suplă acum, începe și ea să capete forma aceea ca de butoi a femeilor ajunse în pragul bătrâneții, cu picioarele ca niște scobitori și cu carnea de pe brațe fleșcăită, de-atârână precum carnea de pui fiartă la capac, gata să se deoseze. Peste rochia de tenis, pe umeri, are o jachetă tricotată, galbenă, deschiată, s-o apere de răcoarea ce se revarsă din instalația de aer condiționat. Îl încearcă un sentiment de mândrie nevinovată că în ținuta asta, bronzată, inclusiv cu urmele lăsate de ochelarii de soare în jurul ochilor, arată și ea ca toate celelalte bunici americane care își permit să trăiască în acest ținut veșnic însorit, al tinereții fără bătrânețe.

— Poarta A5, îl anunță Janice, de parcă gestul lui ar fi fost o întrebare punctuală. De la Cleveland via Newark, zice ea cu tonul

sigur al femeii de afaceri pe care l-a adoptat la vârsta mijlocie, mai ales după moartea măică-sii, acum șapte, când a moștenit salonul auto, Springer Motors, cu toate activele lui, una din doar cele două reprezentanțe Toyota din zona orașului Brewer, statul Pennsylvania: familia continuă să se refere la ea cu termenul de „salon“, fiindcă la început a fost doar un salon unde se vindeau mașini la mâna a doua, salon aflat în proprietatea și sub conducerea lui Fred Springer, care, în mintea văduvei lui, Bessie, și a fiicei sale, Janice, s-ar fi reîncarnat în Nelson, amândoi fiind niște țări vânoși, cu un caracter lunecos.

Din acest motiv își petrec Harry și Janice o jumătate de an în Florida – pentru ca Nelson să aibă deplină libertate în conducerea salonului. Harry, directorul Departamentului Vânzări mai bine de zece ani alături de el și Charlie Stavros, cu care a împărțit conducerea firmei, nici măcar n-a fost pomenit în testamentul bunicii Springer, în ciuda anilor petrecuți în casa ei sumbră din Joseph Street și a faptului că a trebuit să-i asculte toate bazaconiile despre sfințenia răposatului Fred și toate văicărelile în legătură cu gleznela ei umflate. Totul i-a revenit lui Janice, ca și cum el n-ar fi fost decât o întâmplare de neconsemnat în cronică dinastia Springer. Casa de pe Joseph Street, în care trebuie să stea Nelson cu familia lui ca să poată suporta cheltuielile de regie și impozitele pe profit probabil că, la ora actuală, valorează vreo trei sute de mii de dolari, când tinerii aflați într-o rapidă ascensiune profesională s-au pornit să traverseze muntele din partea de nord-est a Brewerului spre orașelul Mt. Judge, ca să nu mai pomenim de casa de vacanță din Pocono, unde până și o căbănuță din pădure a ajuns să coste o avere, iar salonul auto, care ocupă aproape două hectare de-a lungul lui Route 111, la vest de râu, le-ar putea aduce el singur aproape un milion de dolari dacă ar fi preluat de vreuna dintre companiile puternic dezvoltate care au venit în zonă în ultimul deceniu profitând de spațiul oferit de fabricile închise, de mâna de lucru calificată și ieftină și de costurile reduse ale vieții, întocmai ca pe vremuri. Janice e bogată. Lui Rabbit i-ar plăcea să simtă și ea fiorii care l-au trecut din senin, umbra vagă a unui avion celest, dar ei parcă i-ar fi crescut o crustă care-l respinge. Pe talie, unde a atins-o, rochia ei i-a părut o piele jilavă, groasă și insensibilă. Își rumegă de unul singur presimțirea.

În această zi de marți de după Crăciun, din ultimul an al domniei lui Ronald Reagan, un puhoi de omenire s-a adunat în întâmpinarea

celor dragi. Un omuleț cu spinarea gheboasă și cu o sprinteneală dizgrațioasă care pare să fie caracteristică evreilor țâșnește în spatele lor și de-acolo strigă în gura mare la nevastă-sa, de parcă familia Angstrom nici nu s-ar afla acolo, „Hai *odată*, Grace!“.

Aha, Grace, își zice Harry. Uite un nume ciudat la o evreică. Sau poate că nu. Au nume biblice, ca Rachel și Esther, dar nu întotdeauna: Barbra, Bette. Încă nu s-a obișnuit de tot cu evreii de-aici, continuă să învețe de la ei, încearcă să le asimileze filozofia datorită căreia au ajuns stăpânii lumii. Moșul cocoșat, cu cămașa lui cu pătrățele roz și pantalonii de-un roșu aprins, gonește de parcă avionul ce sosește ar fi ultimul tren ce pleca din Varșovia înainte de sosirea nemților. Pe vremea când Harry și Janice își plănuiau mutarea în Florida, sfătuitoarii lor, mai cu seamă Charlie Stavros și Webb Murkett, le-au spus că zona Golfului Mexic e coasta populată de creștini, spre deosebire de coasta evreiască a Atlanticului, dar lui Harry nu i se pare că lucrurile ar sta așa; judecând după cunoștințele pe care și le-a făcut el, în Florida e la fel de plin de evrei ca în New York, Hollywood și Tel Aviv. În blocul în care locuiesc, el și Janice sunt priviți ca niște animăluțe ciudate, fiindcă sunt singurii locatari creștini: sunt niște drăgălași. Uitându-se la omulețul care are pe puțin șaptezeci de ani și care o zbughește țopăind în zigzag printre scaunele înalte, tapițate, să ajungă cel dintâi la poarta de sosire, Harry își simte plin de remușcări corpolența ce s-a așezat pe el la vârsta de cincizeci și cinci de ani ca niște pături așternute una peste alta de-a lungul mai multor decenii, până și cântarul cel mai binevoitor indică nu mai puțin de o sută cinci kilе. Doctorul lui de-aici îi spune tot timpul să renunțe la bere și la ronțăială și, în fiecare seară, după ce se spală pe dinți, își jură că o să se lase, dar urmează o nouă zi însorită și iar îl pălește foamea și-i vine să ronțăie orice-i sărat și ușor de mestecat. Păi, nu i-a spus și Marty Tothero, bătrânul lui antrenor de la baschet, spre sfârșitul vieții, că atunci când îmbătrânești mănânci ca spartu', dar niciodată ceea ce-i sănătos? Câteodată spiritul lui Rabbit simte că-l ia cu leșin când se gândește că trebuie să-și târăie după el, peste tot, corpul mătăhălos. Simte câte o strânsoare discretă în zona intercostală, îi urcă pe brațul stâng. Are scurte momente când i se taie respirația și simte cum pieptul parcă îi dă pe-afară, îmboldit de-o esență apăsătoare. În copilărie, când simțea că-l doare ceva tot mai tare, se speria și cei mari îi alungau temerile cu o glumă; acum, când, în mod indubitabil, e un om în toată firea, trebuie să și le alunge singur.

Într-un colț, un magazin octogonal cu de toate pentru toți, unde se vând ziare, reviste, dulciuri, suvenire din coral și tricouri caraghioase, în culori pastelate, care povestesc ce tărâm de vis e sud-vestul Floridei, curmă sobrietatea și atmosfera cenușie a sălii de așteptare din aeroport. Janice se oprește și-i spune:

— N-ai vrea să aștepți o clipă aici, să văd dacă au primit ultimul număr al revistei *Elle*? Și poate că n-ar strica să mă-ntorc și să intru la WC femeii cât mai am ocazia, s-ar putea ca la întoarcere să se circule groaznic de greu, cu vremea asta care-i în continuare atât de bună de plajă.

— *Acum* te-ai trezit și tu, răspunde el. Păi, *du-te* odată, dacă te duci.

Are în continuare bretonul acela *à la* Mamie Eisenhower; i s-a mai rărit odată cu trecerea anilor și i s-a ondulat din cauza umidității și a apei sărate, făcând-o să pară o copilășă încâpățanată și drăgălașă, cu fața ridată de expunerea prelungită la soare.

— Mai avem cel puțin zece minute, nu-ș' ce dracu' se grăbea așa ăla.

— Era și el îndrăgostit de viață și nimic mai mult, zice Harry și o așteaptă cuminte.

În timp ce ea intră la WC femeii, el nu rezistă tentației de-a intra în magazin să-și cumpere ceva de ciugulit, un baton de arahide Planter's, de patruzeci și cinci de cenți. Pe ambalaj scrie Planter's Original Peanut Bar. Batonul s-a rupt în două undeva în timpul transportului și se gândește să păstreze o jumătate și să le-o ofere celor doi nepoți ai săi în mașină, în drum spre casă. I-ar impresiona. Prima jumătate este însă așa de gustoasă, că o mănâncă și pe a doua, ba, pe deasupra, își răstoarnă în palmă și firimiturile dulci din ambalaj și le lipăie cu limba, zici că-i un furnicar. Apoi se gândește să se-ntoarcă și să mai cumpere un baton pe care să-l împartă cu nepoții în mașină – „Uite ce are bunelu!” la intrarea pe Șoseaua Interstată 75 –, dar nu-i deloc convins că n-o să-l mănânce și pe acela, așa că își impune să stea locului și să se uite pe fereastră. Aeroportul a fost proiectat cu ferestre mari, care dau spre piste de aterizare și decolare, pentru ca în cazul vreunui accident aviatic toată lumea să se distreze pe cinste. Mîngea de foc, fuzelajul care se rotește încet, derapând necontrolat, aripile care se frâng. Pe când încearcă să-și curețe cu vârful limbii resturile lipicioase, zahărul caramel și siropul de porumb dintre dinți – care, slavă Domnului, sunt încă ai lui, iar cei din față nici măcar nu sunt

îmbrăcați –, Rabbit se holbează pe geam la după-amiaza stearsă, care nu se mai termină. Pista de-afară se îngustează într-un triunghi, iar șesul Floridei devine brun ca papura dincolo de verdele câmpiei udate de un sistem de irigații. Iarna, în măsura în care se poate vorbi de așa ceva pe-aici, încă nu s-a pogorât. Temperatura zilnică s-a situat în jurul a douăzeci și șase de grade Celsius. După patru ierni petrecute în Florida știe că vântul care bate dinspre golf te șfichiuieste tăios dacă te-apuci de-o partidă de golf de dimineața devreme și că nu-ți poți da jos puloverul decât spre amiază, când soarele urcă pe cer, dar acest decembrie, cu excepția acelei răbufniri de frig de la jumătatea lunii, aduce cu un început de septembrie din Pennsylvania – e călduros și doar castanele care cad din copaci, aerul oarecum uscat, obosit, și țârâitul cicadelor sugerează că vara-i pe sfârșite.

În timp ce dulciurile i se așază în stomac, senzația sfârșitului iminent revine ca niște gheare ce îi cuprind inima: ca niște gheruțe ce țin un diamant în montură. În ultima vreme, în ziare au fost o mulțime de anunțuri mortuare. Max Robinson, primul și singurul prezentator de știri de culoare, Roy Orbison, care purta întotdeauna ochelari cu ramă și lentile negre și cânta „Pretty Woman“ cu glasul acela cu ambitus de femeie și, chiar înainte de Crăciun, cursa Pan Am 103 care a explodat ca un pepene putred la opt mii de metri deasupra Scoției, de s-au prăbușit toate cadavrele alea și bucățile de fuzelaj în flăcări pe terenul de golf și străzile acestui orașel cu un nume ca de Glockamorra¹, cum îi zice, zi să-i zic, Lockerbie. Imaginează-te așezat pe locul tău, legănat de zumzetul uriașelor motoare Rolls Royce, cu însoțitoarele de bord care-ți aduc cutiuța clinchetitoare cu băuturi, îți zici bine că ai prins avionul și de-acum nu-ți rămâne decât să te relaxezi și, deodată, cu un vuiet și-un buibuit uriaș, asurzitor, cu țipete de groază spulberate, această lume de vis se prăbușește în hău și n-ai sub tine decât spațiul negru și pieptul strivit de frigul cumplit, irespirabil, frigul de-a dreptul incredibil din jur și pe care, în realitate, câteodată îl și percepi împachetat în valizele din cala depresurizată, când îți despachetezi hainele, lenjeria de corp și prosoapele de plajă murdare încă îmbibate cu răcoarea necruțătoare a morții din spațiul aerian. Nu mai departe decât ieri, unui avion care zbura de la Manchester la Atlanta i-a crăpat

¹ Sat irlandez imaginar care apare într-un popular cântec de cabaret compus de Burton Lane și E.Y. Harburg în anul 1946.

fuzelajul la înălțimea de zece mii de metri, ziarele scriu că avea o gaură cu diametrul de treizeci și cinci de centimetri, au avut noroc că au apucat să aterizeze în Virginia de Vest. Praful se alege de toate, și de avioane, și de poduri, în cei opt ani în care la putere a fost Reagan nu i-a păsat nimănui de țară, toată lumea a făcut bani din ce-a putut, datoria publică a crescut, cu Dumnezeu înainte.

La viața lui, Harry s-a deplasat și el cu avionul la diferite întruniri ale dealerilor Toyota, iar acum nouă ani, tot cu avionul a ajuns în Caraibe când s-au distrat pe cînste cu celelalte două cupluri, însă când vin în Florida, el și Janice nu călătoresc decât cu mașina, așa că o au aici. Probabil că Nelson o să facă spume pe chestia că nu-i decât o singură mașină, deși e un Camry break în care încap lejer șase persoane. Lui Nelson îi place să șofeze și să dispară câteva ceasuri bune bătând drumuri numai de el știute. Nelson. O adevărată belea. Harry simte că începe să-l înțepe vârful limbii, așa că se oprește din rașchetarea unei fărâme dulci, ascuțite, ce i s-a lipit de partea din spate a unui canin.

Și tot în *News-Press*-ul de Fort Myers de azi-dimineață e un articol despre o femeie gravidă care a fost împușcată ieri în Fort Lauderdale în timpul unei tentative de jaf. O fi fost o negresă, dar ziarul nu precizează, în ziua de azi nu se mai detaliază chestiunile astea. Femeia a murit, dar bebelușul a fost salvat printr-o operație cezariană. Iar pe prima pagină era interviul cu individul care e condamnat pentru că a adunat de pe drumuri o puștoaică de doispe ani, pe care a pus-o să fumeze iarbă și a violat-o, iar apoi i-a dat foc de vie și acum se plînge de gîndacii și șobolanii din celula în care își așteaptă execuția și-i spune reporterului: „Mereu am încercat să fac tot binele din lume, dar nu-s vreun înger. După cum nici criminal nu sunt“. Vorba asta l-a făcut pe Harry să rîdă, parcă i-a amintit vag de ceva. Nici înger, dar nici criminal. Nu ca individul acela, Bundy, care a ucis zeci de femei pe teritoriul mai multor state și care de zece ani își tot amână data execuției în închisoarea din Tallahassee, de-aici, din Florida. La fel trage de timp și Hirohito. Harry își mai amintește de vremurile când Hirohito apărea în propaganda de război alături de Hitler și Mussolini.

Și n-a uitat niciodată cum, în iunie se vor împlini treizeci de ani de atunci, micuța lui fetiță Rebecca June s-a înecat și, când s-a întors singur acasă, a găsit în cadă apa călduță, cenușie, care o omorâse. Dumnezeu nu scosese dopul. Lui, Celui Care orînduise stelele în

univers, I-ar fi fost atât de ușor să facă gestul ăsta. Să facă să nu se întâmple asta. Ori să elimine din cosmos lucrul acela care dusese la explozia Boeingului 747 al companiei Pan Am deasupra Scoției. Când se gândește la trupurile alea în care bat inimi în timp ce se prăbușesc în beznă... Ce-or fi simțit în timp ce se prăvăleau prin aerul dens ca apa călduță, călduță și cenușie ca această aerogară prin care oamenii trec asemenea firelor de praf printr-o instalație de ventilație; pentru o companie aeriană nu suntem decât niște numere într-un calculator, unul în plus sau în minus, nu-i pasă nimănui... O luminiță pe ecranul radarului, apoi nici o luminiță. Când te gândești la trupurile alea căzând grămadă, ca niște semințe de pepene ude.

O stea se ițește pe bolta diurnă, pe albastrul de sub fășiile de nori cirostratus, un avion care sclipește, coboară, vine drept către ei. În sclipirea aia, își zice în sinea lui, se află cei dragi lui: fiul său, Nelson, nora lui stângace, pe care o cheamă Pru, deși numele ei de botez e Teresa, apoi, Judy, nepoțica lui de opt ani, și Roy, nepoțelul lui de patru ani, născut în toamna în care Harry și Janice au început să-și petreacă o jumătate de an în Florida. Micuțul a fost botezat ținând cont de numele ambilor bunici, Harold Roy, dar toată lumea îi spune Roy, chestie care pe Harry ar trebui să-l oftece, fiindcă Roy Lubell e un capsoman de instalator din Akron dat afară din serviciu, care nici n-a catadicsit să vină la nunta fiică-sii și pe care toată viața l-a durut în cur de cei șapte copii flămânzi ai lui. Pru până-n ziua de azi pare să fi rămas flămândă, iar asta îi amintește lui Harry de propria-i persoană. Steaua e tot mai mare, ia forma unei farfurioare ce sclipește în mai multe puncte, e o mașină de aluminiu ce planează și ia proporții deasupra câmpiei posomorâte, cu arbuști, și a orizontului punctat de siluetele palmierilor. Își imaginează avionul explodând la contactul cu solul, luând foc de la una dintre sclipirile lui, transformându-se într-o minge de flăcări roșii cu umbre negre, așa cum vezi tot timpul la televizor, și descoperă șocat că, imaginându-și toate astea, nu simte cine știe ce, doar emoția rece a martorului ocular, un fel de uimire provocată de furia chimicalelor și ușurarea pricinuită de gândul că nu s-a aflat și el la bordul avionului, ci că se află în siguranță, dincoace de geam, cu senzația aceea vagă de înțepătură ce-i sugerează sfârșitul iminent.

Janice reapare lângă el. Gâfâie emoționată.

— Harry, *grăbește-te*, îl îndeamnă ea. Au *ajuns* cu zece minute mai devreme, trebuie că au avut vânt din spate de la Newark. Am

ieșit de la toaletă și m-am dus la poartă, și nu te-am găsit, nu erai acolo. *Unde* ai fost?

— Nicăieri. Am stat aici, la fereastră.

Avionul pe care îl bușise de pământ în mintea lui nu fusese avionul lor.

Cu inima bubuindu-i să-i sară din piept, cu răsuflarea tăiată, pornește cu pași mari după soția lui minionă pe mocheta gri, largă. Fustița plisată de tenis îi șfichiuieste pulpele bronzate, iar pantofii ei albi Nike, cu talpa stratificată, par absurd de mari în capătul picioarelor subțiri ca niște grisine, zici că-i Minnie Mouse cu încălțărilor ei voluminoase, dar ținuta lui Janice nu-i mai absurdă decât a multora dintre cei ce se înghesuie să întâmpine pe cineva: bărbați cu tunsoarea căruntă, îngrijită, ca de bancheri și cu fețe prelungi, serioase, reținute, tot ca de bancheri, poartă maieuri galben-verzui fluorescente, inscripționate cu CORAL POINT sau CAPTIVA ISLAND, și șorturi roșii mulate sau bermude cu un model ce aduce cu niște ouă jumări; soțiile lor cu permanent și talia groasă au niște costume de gimnastică ridicole, dintr-o bucată, aduc cu lenjeria de corp din flanel roz sau bleu, sunt culori ca pentru bebeluși, pe niște forme ca de păpuși Kewpie¹, costumația lor face reclamă tinereții eterne pe care au descoperit-o asemenea schiorilor și jucătorilor de tenis sau golf din ziua de azi, care apar la televizor încărcați de sigle, de zici că-s panouri de reclamă ambulante. Evreul cocoșat, atât de zorit ceva mai devreme, și-a întâlnit deja făptura iubită, o femeie înaltă, toată numai un zâmbet, o Rachel sau o Esther cu părul cărlionțat și profilul palid, cabalin, pe un braț își poartă hanoracul de la Newark, bondoaca de maică-sa o încadrează de cealaltă parte, pe ea o cheamă Grace, iar bătrânelul despică aerul cu gesturi furioase, oferindu-le femeilor ultima lui mostră de pălăvrăgeală persuasivă. Ele îi ascultă din două-n două flecuștețul pe care el îl pune la sufler atât de mult. Pe Rabbit îl intrigă faptul că această fiică adultă, cu un cap mai înalt decât părinții ei, pare să nu aibă și ea o pereche. Un negru înalt, care arată chiar bine în costumul lui gri la trei piese, fără să fie un filfizon, și care afișează o indiferență ca de afacerist anglo-saxon în timp ce cară o geantă din alea mari, flasce, folosite de călătorii deștepți, de ocupă tot compartimentul pentru bagaje de deasupra capului, se târăște nefiresc de aproape în urma lor. Nu

1 Păpuși de plastic bucălate, cu o șuviță de păr ondulat pe creștet.

poate să aibă însă nici o legătură cu ei, o fi încercând doar să-i depășească, la fel ca fatuca aia neagră în Camaro-ul roșu care venea spre aeroport de pe 75. Fiecare se împinge în cel din fața lui, așa ne deplasăm cu toții în ziua de azi.

Harry și Janice ajung la Poarta A5. Oamenii coboară din avion în grupuri mici, un individ cu trei valize, care își dă prea multă importanță sau vreo cucoană bătrână, cu baston, care pășește greoi, îi încetinește pe cei din urma lor. Ajungi să te-ntrebi dacă n-am sărit calul cu grija asta exagerată acordată infirmilor.

— Uite-i, exclamă Janice într-un târziu, după care îi spune în șoptă lui Harry: Nelson pare epuizat.

Mai degrabă lunecos decât epuizat, își zice Harry. Fiu-său își poartă băiatul pe brațul stâng; ochiul drept al lui Nelson e mijit, pleoapa pare să-i tremure de parcă s-ar aștepta la o lovitură din partea aceea, descoperită. Roy trebuie să fi adormit în avion, fiindcă își ține capul rezemat de gâtul lui taică-său, parcă în căutarea unei perne, în ochii deschiși i se vede acea copilărească beznă fluidă, însă gurița cu buze pline îi tace strălucind de salivă, năucă. Harry înaintează de-ndată ce cordonul îi permite să ridice povara din brațele fiului său, dar Nelson nu pare dispus să-l cedeze, de parcă bunicul micuțului ar fi răpitor; Roy se agață și el de taică-său. Harry dă exasperat din umeri, se dă bătut și se apleacă să pupe obrăjorul catifelat al lui Roy, mai suav decât catifeaua, încă îmbujorat de somn, și să strângă mânuța jilavă a lui fiu-său. De câțiva ani, Nelson și-a lăsat mustața, un smoc maroniu, nu cu mult mai larg decât nasul. Buzele delicate de sub ea nu par să zâmbească niciodată. Degeaba caută Harry pe chipul acesta temător, cu ochi căprui, vreo urmă din propriul lui chip cu ochi albaștri. Nelson a moștenit încordarea și trăsăturile fine ale lui Janice, cu privirea ei evazivă sau derutată; privirea nedumerită îi stă mai bine unei femei decât unui bărbat. Mai rău, fruntea înaltă și părul fin, rar, moștenit de la Janice, au devenit la Nelson o chelie pe zi ce trece mai vizibilă. Tâmpile dezgolite au între ele un triunghi transparent de fire rărite, care în curând va deveni o insulă, un petic și, când se întoarce s-o sărute pe maică-sa, în vârful capului i se vede o brazdă pe zi ce trece mai largă. În avion a purtat o geacă de blugi uzată peste o cămașă apretată, pretențioasă totuși, cu dungulițe roz, cu manșetele și gulerul alb, așa că pare pe jumătate arogant, ca un star de muzică rock însurat sau un gangster de weekend. Într-una din urechi poartă un cerceļuș de aur.

Cuprins

I FL / 7
II PA / 179
III MI / 337